

Dosarul nr. 3r-342/22
2-21131978-01-3r-04112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Ciurac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Denis Criucicov,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către avocații Gheorghe Macovei, Tatiana Macovei, Teodor Cașu, Vitalie Enachi, Olga Secrieru (Luca), Anton Secrieru și avocații stagieri Vitalie Lupu, Vasile Cotogoi, Augustina Prisacari, Ion Vartolomei împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Etică și Disciplină, persoană terță Denis Criucicov cu privire la anularea în parte a actului administrativ,
împotriva încheierii din 12 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Denis Criucicov,

c o n s t a t ă :

La 6 septembrie 2021, avocații Gheorghe Macovei, Tatiana Macovei, Teodor Cașu, Vitalie Enachi, Olga Secrieru (Luca), Anton Secrieru și avocații stagieri Vitalie Lupu, Vasile Cotogoi, Augustina Prisacari, Ion Vartolomei au depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Comisia de Etică și Disciplină, persoană terță Denis Criucicov cu privire la anularea în parte a actului administrativ.

Prin hotărârea din 1 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea și s-a anulat decizia Comisiei pentru Etică și Disciplină din cadrul Uniunii Avocaților nr.1/11/2021 din 5 iulie 2021 în partea constatării comiterii de avocații și avocații stagieri reclamanți a abaterii disciplinare în timpul exercitării activității de avocat prin publicarea, plasarea, difuzarea, distribuirea publicității unei forme de exercitare a activității de avocat inexistente pe teritoriul Republicii Moldova prin procedee incompatibile în scopul dobândirii clientelei contrar restricțiilor de publicitate prevăzute la art. 64 din Legea cu privire la avocatură și art. 65 din Statutul profesiei de avocat și în partea constatării comiterii de avocații și avocații stagieri reclamanți a abaterii disciplinare prin încălcarea concurenței loiale și utilizare a procedeeleor inadmisibile în publicitatea avocațială prin publicarea informației neveridice, neautentice și lipsite de onestitate și prudență.

La data de 31 martie 2022, Denis Criucicov a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 1 martie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 12 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de către Denis Criucicov, în baza art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

La 27 octombrie 2022, Denis Criucicov a depus recurs împotriva încheierii din 12 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia și punerea pe rol a cererii de apel motivată.

În argumentarea cererii de recurs recurentul a opinat că încheierea contestată este nefondată, prin ce i se încalcă dreptul fundamental de acces la o instanță și dreptul la un recurs efectiv.

A menționat că la data de 5 iulie 2022, prin intermediul oficiului poștal a recepționat hotărârea motivată a instanței de fond, iar la 3 august 2022 a depus cerere de apel motivată către Curtea de Apel Chișinău, fiind înregistrată cu nr. 18001, în cancelaria Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

A afirmat că întrucât cererea de apel motivată a fost depusă prin intermediul instanței de fond în termenul prescris de 30 de zile de la recepționarea hotărârii motivate, făcând mențiune către Curtea de Apel Chișinău, ar fi neîntemeiat de a considera că recurentul nu a depus cererea de apel și a omis termenul de depunere a cererii de apel motivat asupra hotărârii primei instanțe în materie de contencios administrativ.

A susținut că în condițiile date este neîntemeiat temeiul instanței de a conchide că ar fi omis termenul de depunere a cererii de apel motivată, or faptul dat se demonstrează prin înregistrarea apelului motivat în adresa Curții de Apel Chișinău, careia urma a fi expedit de instanța de fond.

A mai adăugat că din materialele dosarului nu poate fi determinat dacă prima instanță ar fi îndeplinit cerința legală de transmitere a dosarului instanței de apel, precum și a cererii de apel motivată, așa cum prezumă norma art. 232 din Codul administrativ.

Recurentul a concretizat că, deși nu a depus direct la Curtea de Apel Chișinău cererea de apel motivată, aceasta a fost depusă în termen în instanța de contencios administrativ, care a adoptat hotărârea contestată cu apel.

Ce ține de coliziunea sau neclaritatea normei art. 232, 236 din Codul administrativ vis-a-vis de dreptul de acces la justiție stabilit în Constituție, art. 20, 54 și art. 6 CEDO, a notat că acestea sunt obstacole de fapt și de drept, care nu pot fi interpretate defavorabil pentru justițiabil.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 12 octombrie 2022, fiind notificată recurentului la data de 31 octombrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.31, Vol. II).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție conchide că recursul depus de către Denis Criucicov, este în termen.

În corespundere cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Denis Criucicov, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că Denis Criucicov, nu este de acord cu încheierea din 12 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care apelul depus de către ultimul, împotriva hotărârii din 1 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost declarat inadmisibil, în baza art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat public la 1 martie 2022 (f.d.154, Vol. I), fiind notificat recurentului la 21 martie 2022 (f.d.168, Vol. I).

La 31 martie 2022, cu respectarea dispozițiilor art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Denis Criucicov a depus cererea de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

În continuare, în sensul art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Articolul 97 alin.(1) și alin.(3) lit. c) din Codul administrativ, reglementează că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege notificarea prin poștă cu scrisoare recomandată.

În temeiul art.109 alin.(2) din Codul administrativ, pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Conform avizului de recepție/livrare anexat la materialele cauzei se denotă cu certitudine că la data 5 iulie 2022, Denis Criucicov a recepționat hotărârea motivată din 1 martie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (f.d.188, Vol. I).

Prin urmare, în condițiile date, se menționează că, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 6 iulie 2022 și a expirat la data de 4 august 2022.

Cu toate acestea, Denis Criucicov nu a înregistrat în termenul prevăzut de lege motivarea apelului în Curtea de Apel Chișinău.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău corect a apreciat incidența la caz a prevederilor art.236 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ și a declarat inadmisibil apelul depus de către Denis Criucicov.

Cât privește raționamentul cererii de recurs, precum că cererea de apel motivată a fost depusă în interiorul termenului prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, în instanța de fond care urma să îl expedieze Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs îl apreciază ca fiind neviabil.

Or, din materialele cauzei nu rezultă că în termen de 30 de zile de la recepționarea hotărârii motivate, apelul motivat a fost prezentat instanței de apel.

Decisiv, în respingerea acestei aserțiuni este și faptul că legiuitorul prin art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a reglementat în mod expres că motivarea apelului se prezintă la instanța de apel, și doar în cazul în care se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

La caz, Denis Criucicov a depus apel nemotivat la 31 martie 2022, respectiv motivarea apelului urma a fi depusă la instanța de apel și nu la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

Astfel, argumentele expuse în recurs nu pot fi reținute întru anularea încheierii contestate, deoarece nu corespund exigențelor stabilite de norma legală pre-citată.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție denotă că, recurentul nu a depus diligența necesară în vederea valorificării dreptului său de acces la instanță.

În temeiul art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Reieșind din cele expuse, se constată ca fiind întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului depus de Denis Criucicov ca inadmisibil în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, or, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din acest drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 din CEDO.

În susținerea opiniei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale ale Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut.

În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Denis Criucicov și se menține încheierea din 12 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu